

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 17.avgust 2022.godine

**BLIC: KAKO DANAS LEĆIMO KORONU, šta se sve
promenilo OD POČETKA EPIDEMIJE DO DANAS
Antivirusni lekovi kao spas, naročito za nevakcinisane**

**N1: Šef SZO u Srbiji: Situacija sa koronom je ozbiljna, ali
nije krizna**

**NOVOSTI: TIODOROVIĆ O NOVOM TALASU KORONE:
Moguće i odlaganje školske godine za 7 dana**

**NOVOSTI: SRBIJI PETO MESTO NA KOVID-LISTI:
Nepovoljna epidemiološka situacija, nažalost, našu
zemlju plasirala u Evropski vrh po stopi zaraze**

The screenshot shows a news article from Blic.rs. The main headline reads: "KAKO DANAS LEĆIMO KORONU, šta se sve promenilo OD POČETKA EPIDEMIJE DO DANAS Antivirusni lekovi kao spas, naročito za nevakcinisane". Below the headline is a paragraph of text. At the bottom of the page, there is a video player showing a medical scene in an operating room.

KAKO DANAS LEĆIMO KORONU, šta se sve promenilo OD POČETKA EPIDEMIJE DO DANAS Antivirusni lekovi kao spas, naročito za nevakcinisane

Od prvobitnog Vuhanskog soja do današnjeg omikrona, korona je menjala oblike mutiranjem, pa su se tako smenjivali protokoli lečenja, kako se menjala i klinička slika. U prvim mesecima uključivali smo i antibiotike, kasnije su se pojavili antivirusni lekovi, koje i danas koristimo u lečenju pacijenata.

Kovid-19 kao sistemska bolest zahteva multidisciplinarni pristup, međutim kako je vreme odmaklo, pa je i virus promenio oblik, sada se za većinu obolelih javlja u nešto blažem obliku, a nekada čak i bez simptoma. Ipak, sa kovidom nismo završili, jer za određeni deo populacije, virus i dalje može biti opasan.

Poslednjih nedelja beležimo između 6.000 i 7.000 zaraženih na dnevnom nivou, s tim što takva slika nije karakteristična samo za naše podneblje već se cirkulacija virusa odvija svugde u Evropi i svetu. Stručnjaci smatraju da će se ovaj talas preliti na jesenji koji nam sledi u septembru, ali nas već na jesen čekaju i nove vakcine, prilagođene novim sojevima.

Epidemiolog i član Kriznog štaba prof.dr Branislav Todorović je nekoliko puta isticao kako je korona pokazala sposobnost mutiranja više nego bilo koji drugi virus, te njegovo širenje možemo zaustaviti samo na jedan način.

-Dva proizvođača su najavila da rade na novim vakcinama koja su prilagođena novim sojevima. U oktobru bismo možda mogli da ih imamo. Širenje virusa može zaustaviti samo vakcinacija, toga moramo biti svesni rekao je za „Blic“ profesor Todorović.

Delta najagresivniji soj

Vuhanski soj za ceo svet bio je dramatičan iz razloga što smo bili na početku epidemije. Iako korona virus za lekare nije u potpunosti nepoznanica, mi smo se ipak suočili sa nečim komplikovanijim. Kako svi u svetu, tako i naša zemlja pratila je protokole. Od svih sojeva, delta je, ipak, bila najagresivnija, kažu lekari.

Prof.dr Milorad Jerkan, direktor Doma zdravlja u Nišu za „Blic“ objašnjava da smo pratili sve protokole lečenja, te da smo na početku čak koristili i antibiotike, ali jednostavno, svi u svetu su lutali za rešenjem. Srećom, situacija se promenila kada je ciljana terapija u pitanju.

-Kada je počela epidemija, bolest je napadala pluća, pa smo posle videli da napada i druge organe. U početku smo, prema zvaničnim protokolima koje smo pratili, a koji su važili za ceo svet pa tako i za nas, i mi davali antibiotike, uz vitamine, i svega što je bilo preporučeno. Kasnije smo dobili antivirusne lekove, koji su se pokazali kao najdelotvorniji. Mi imamo antivirusne lekove, imamo ih i danas. Ranije smo ih davali skoro svima, kažem skoro svima, jer neki pacijenti nisu imali razvijenu tešku kliničku sliku, pa su dobijali vitaminsku terapiju. Naravno, svako kome je bilo potrebno uključiti antivirusne lekove, to smo i radili. Verujte, mnoge nismo u bolnicu poslali upravo zbog toga, jer se na početku zaražavanja sprečava dalje širenje virusa, kaže profesor Jekran.

Klinička slika se vremenom menjala, pa dok je delta razarala pluća, omikron se zadržavao u grlu. Danas korona vodi do bolničkog lečenja one koji imaju pridružena oboljenja.

-Korona je menjala oblike pa i kliničke slike. Ranije su komplikacije nastajale čak devetog dana. Ljudi su imali problem sa srcem. Što se lečenja tiče, mi danas koronu lečimo antivirusnim lekovima, i tu nema dileme. Ali, nekim ljudima nije potrebno jer nemaju čak ni simptome, to su obično oni vakcinisani, koji su stekli nekakav imunitet, pa su uz to zdravi, omikron je drugačiji, pa su oni opasni samo za one druge sa kojima su u kontaktu, a koji imaju komorbiditete. Mnogi to preguraju sa vitaminima, uz uzimanje dosta tečnosti, i mirovanjem tri dana. Zahvaljujući izuzetnoj saradnji i međusobnom razumevanju, uvek smo od Ministarstva zdravlja dobijali snažnu podršku, što je svakako dobrobit za naše pacijente, objašnjava profesor Jerkan, i dodaje da ne treba zaboraviti na vakcinaciju, jer je uvek bolje sprečiti nego lečiti.

Srbija prva nabavila lekove

Antivirusni lekovi daju se u prvih pet dana od pojave simptoma korone, a dosadašnja iskustva pokazala su da su toliko učinkoviti, da velika većina pacijenata nema potrebu za bolničkim lečenjem.

Lek protiv infekcije Kovid-19, kompanije Fajzer za 89 odsto umanjuje potrebe bolničkog lečenja ili smrtni ishod kod odraslih koji se suočavaju sa rizikom od razvoja težek oblika bolesti. Srbija je među prvima u svetu nabavila lek zajedno sa SAD, Velikom Britanijom i Australijom.

Regionalni direktor Fajzera Mohamed Hamam i ministar zdravlja Zlatibor Lončar u novembru prošle godine dogovorili su detalje potписанog ugovora o kupovini leka kompanije "Fajzer" protiv korona virusa, dinamici isporuke istog kao i o budućim modalitetima saradnje.

Molnupiravir ublažava tok bolesti Kovid-19, a uzimanjem leka ubrzo posle pojave simptoma, rizik od odlaska u bolnicu ili smrti od infekcije koronavirusom smanjuje se za 50 odsto. Kako je već pojašnjeno, lek pomaže samo ako se uzme u roku od pet dana od početka simptoma.

Naša zemlja raspolaže i drugim antivirusnim lekovima, koji su se, takođe, dobro pokazali u sprečavanju replikacije virusa.

The screenshot shows a news article from N1 Info. The headline reads: 'Šef SZO u Srbiji: Situacija sa koronom je ozbiljna, ali nije krizna'. Below the headline is a photo of a World Health Organization sign. To the right, there is a sidebar with several news snippets. The overall layout includes a dark sidebar on the left and right sides.

Šef SZO u Srbiji: Situacija sa koronom je ozbiljna, ali nije krizna

Direktor Kancelarije Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji Fabio Skano rekao je da korona brojke u proteklih nekoliko nedelja opadaju, iako su i dalje visoke, ali da to ne znači da treba da budemo zadovoljni.

Skano je za RTS istakao da je važna primarna vakcinacija. Govoreći o majmunskim boginjama, Skano ukazuje da SZO ne preporučuje masovnu vakcinaciju, a ne preporučuje ni da se otkažu masovni skupovi.

U našoj zemlji je u toku sedmi talas, a od početka nedelje imamo gotovo 12.500 novozaraženih koronavirusom.

Fabio Skano, direktor Kancelarije Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji rekao je da je situacija u Evropi i Srbiji ozbiljna, ali nije krizna, brojke u proteklih nekoliko nedelja opadaju, iako su i dalje visoke, ali to ne znači da treba da budemo zadovoljni, jer u nekim zemljama brojke skaču.

„Varijante Ba4 i Ba5, podvarijante omikrona, su dominantne i zbog toga imamo toliki broj slučajeva – zbog toga što su varijante zaraznije i zato što je došlo je do velikog popuštanja zdravstvenih mera, ljudi se kreću zbog odmora“, rekao je Skano.

Znamo koje mere deluju, to što maske nisu obavezne ne znači da su zabranjene, podvukao je Skano.

„Mi se brinemo šta će biti na jesen i očekujemo porast broja slučajeva omikrona u Evropi, ne samo u Srbiji – treba da počnemo da se pripremimo za vakcinaciju šire populacije, radom sa opštinama, gde je najmanji obuhvat sa prve dve doze, da se ljudi vakcinišu“, kaže on.

Ukazuje na pet stabilizatora – da se poveća stopa vakcinacije, da se dobiju treća i četvrta doza u ranjivim grupama populacije, promovisanje nošenja maske u zatvorenom prostoru kao i u javnom prevozu, provetrvanje kada je reč o školama i kancelarijama i lečenje teških slučajeva.

Podseća da se bliži sezona gripa i da je vakcina protiv gripa nešto od čega će ljudi imati koristi.

Skano je rekao da je važna primarna vakcinacija sa dve doze i da Srbiji ide dobro, kada je reč o određenim grupama populacije – iznad 70 godina je iznad 80 odsto, a u nekim opštinama je stopa vakcinacije veoma niska.

Prema njegovim rečima, četvrta doza se preporučuje imunokompromitovanim osobama i njihovim bliskim kontaktima, starijoj populaciji, zdravstvenim i socijalnim radnicima.

„Treća doza je dostupna za šиру populaciju i treba svi da je dobiju što je pre moguće tokom leta da bismo se pripremili za zimsku sezonu, naročito ako su drugu dozu primili pre više od šest meseci“, napomenuo je Skano.

Skano kaže da nekoliko proizvođača ažurira svoje vakcine da budu bivalentne da bi dobili imunološki odgovor protiv omikrona. To su unapređeni alati koje smo već imali, biće ih i više osim ove koju je odobrila Velika Britanija.

„To znači nemojte čekati novu verziju vakcine, treba da se vakcinišete, kada budu odobrene one će biti samo pooštreni alat koji ćemo koristiti zajedno sa drugim merama da bismo kontrolisali epidemiju“, podvukao je on.

„Treba biti obazriv sa majmunskim boginjama“

Skano kaže da su od 1. januara, u proteklih osam meseci, prijavljene majmunske boginje u 92 zemlje i 41 evropskom regionu, od 53 zemlje koje uključuje taj region.

„U proteklih nekoliko dana imali smo 34.000 slučajeva, početkom juna je većina slučajeva bila u evropskom regionu, sada su brojke stabilne“, rekao je.

U nekim zemljama ima porasta, kao u Španiji, SAD, Brazilu.

„Treba da preuzimamo mere da se informiše stanovništvo kako se prenose, da se tome pristupi bez stigmatizacije i diskriminacije kategorija“, dodaje on.

Trenutno su najugroženiji muškarci koji imaju polne odnose sa drugim muškarcima, oni čine preko 90 odsto broja zaraženih, ističe Skano.

„Treba da budemo obazrivi, ovo nije bolest gej populacije, seksualni kontakt nije jedini način prenosa, može da se prenese kroz produženi kontakt koža na kožu sa nekim ko ima simptome, ko kašlje, postoji rizik – svi mogu da se zaraze, ali nisu svi u istom riziku, neko ko boravi sa nekim ko je zaražen postoji mogućnost da se zarazi, ali stopa prenosa nije toliko velika. Drugi faktor rizika je veliki broj seksualnih partnera“, rekao je Skano.

Deca čine manje od nula odsto zaraženih, ali su osjetljivi kao i trudnice, takvih slučajeva najviše ima u Africi – u svetu imamo deset smrti imunokomprimitovanih pacijenata, ukazao je Skano.

Kome se savetuje vakcina protiv majmunskih boginja

„SZO ne preporučuje masovnu vakcinaciju protiv majmunskih boginja, grupe koje su u opasnosti su one koje su izložene – ko je bio u kontaktu sa nekim ko je zaražen, ili u domaćinstvu i ko ima veliki broj seksualnih partnera ili zdravstveni radnici ili laboratorijski radnici koji rade sa uzorcima virusa“, kaže Skano.

Kakve su preporuke SZO za Evroprajd

Skano kaže da SZO pruža podršku organizatorima i pruža sve informacije o tome kako treba organizovati masovne skupove.

„Kada je reč o skupovima u Srbiji, sarađujemo već dva meseca sa vlastima i organizatorima kako da se zajednica uključi“, rekao je Skano.

Imamo primer nedavnog Londonskog prajda, gde smo pokazali da pravilnim intervencijama nije došlo do porasta broja zaraženih, izneo je podatak.

„SZO ne preporučuje da se otkažu masovni skupovi, već da organizatori rade zajedno sa zdravstvenim i nacionalnim vlastima obezbede činjenice i informacije učesnicima i stanovništvu kako da se smanji rizik od zaražavanja“, zaključio je Skano.

вечерње НОВОСТИ

The screenshot shows a news article from the website novosti.rs. The title of the article is "TIODOROVIĆ O NOVOM TALASU KORONE: Moguće i odlaganje školske godine za 7 dana". Below the title, there is a photo of Branislav Todorović wearing a white face mask. To the right of the main article, there is a sidebar with other news headlines and social media sharing options.

TIODOROVIĆ O NOVOM TALASU KORONE: Moguće i odlaganje školske godine za 7 dana

EPIDEMIOLOG Branislav Todorović izjavio je danas da će se za desetak dana videti kakva je epidemija situacija, pa će možda medicinski deo križnog štaba predložiti odlaganje početka školske godine za sedam dana. Sa druge strane, kako je naveo Todorović za Politiku, deca školskog uzrasta trenutno ne spadaju u kategoriju onih sa najvećim brojem zaražavanja od Kovida, te bi školska godina mogla da počne i 1. septembra.

On je dodao da postoji i predlog da se odeljenja sa 30 učenika podele na dva dela.

- Odluku o tome kako će škole funkcionišati moramo da donešemo zajedno sa prosvetnim radnicima. Za desetak dana ćemo videti kakva je epidemija situacija, pa dati predlog da se početak školske godine poméri za 7 dana, jer i tih nedelju dana mnogo znači ako može da se izbegne udarni talas kovida- rekao je Todorović za Politiku.

Todorović je kazao da trenutno ljudi dolaze sa odmora zaraženi kovidom, i da često ne osećaju neke velike tegobe, te se viđaju sa rođinom među kojima ima i starijih ljudi što u većini slučajeva ne dovodi do teže kliničke slike.

On je, međutim, ukazao, da to može biti opasno i za mlade sa hroničnim oboljenjima.

- Omikron može da bude koban i za mlađe osobe koje imaju dijabetes ili neku srčanu bolest. Oni spadaju u ugrožene kategorije. Zabrinut sam jer nam broj preminulih ne pada tako brzo. Svakog dana imamo između 10 i 15 ljudi koji su zbog kovida izgubili život, a među njima je čak 70 do 80 odsto nevakcinisanih-naglasio je Tiodorović.

Kažao je da je važno da starije osobe i hronični bolesnici prime i četvrtu dozu vakcine, jer će ih ona zaštiti u velikoj meri da ne dospeju na respirator i ne izgube život.

Tiodorović ističe da je potrebno pooštravanje mera, jer je, kako kaže, ubeđen da u Srbiji ima mnogo obolelih koji i ne odu na testiranje, jer su simptomi slabo izraženi ili ih nema.

- Kod nas je svega 50 odsto ljudi vakcinisano pa ćemo i dalje imati održavanje virusa u populaciji. Neko će lakše, a neko teže podneti kovid. Čak i oni koji su imali koronu nisu otporni na neki novi soj koji će se pojaviti. Rešenje je u pooštravanju mera, i u ovom trenutku je preporučeno nošenje maski u zatvorenom prostoru, za koje mislim da bi trebalo da postane i obavezna mera, zatim držanje fizičke distance i pranje ruku- kazao je Tiodorović.

On je dodao da očekuje da će se u budućnosti jednom godišnje dobijati polivalentna vakcina protiv kovida koja će štititi od više sojeva virusa, i da će to biti značajno za najugroženije kategorije stanovništva.

SRBIJI PETO MESTO NA KOVID-LISTI: Nepovoljna epidemiološka situacija, nažalost, našu zemlju plasirala u Evropski vrh po stopi zaraze

B. Radivojević
17.08.2022. u 08:45

SRBIJA se za nedelju dana, sa 10. popela na peto mesto u Evropi po broju novih slučajeva kovida.

Iako se sedmodnevni prosečni broj inficiranih na 100.000 stanovnika popeo samo za 10 - sa 475 na 485, u drugim zemljama je došlo do značajnog pada infekcije. Projekcija epidemiologa

NAJNOVIJE

PANORAMA

PRONADITE NESTALOG PSA I DOBICEĆE BMW-A: Nestao kućni "Deca su mi rekla da im se ne obraćam dok ne nađem psa"

CIRNA GORA

DUKANOVIC NE BIRA POVOD ZA OBRAĆAM:

POLITICA

KVINTI PREČE PRISTINSKE TABLICE OD

SVET

RESTRIKCIJE U

Aktuelno: Novosti Društvo Ekonomija Planeta Sport Magazin TIP Hronika Panorama Beograd Kultura Srbija Crna Gora Scena BG 26 °

FORMA IDEALE LAT TIP

0 0

SRBIJI PETO MESTO NA KOVID-LISTI: Nepovoljna epidemiološka situacija, nažalost, našu zemlju plasirala u Evropski vrh po stopi zaraze

SRBIJA se za nedelju dana, sa 10. popela na peto mesto u Evropi po broju novih slučajeva kovida.

Iako se sedmodnevni prosek broja inficiranih na 100.000 stanovnika popeo samo za 10 - sa 475 na 485, u drugim zemljama je došlo do značajnog pada infekcije. Projekcija epidemiologa da će broj novozaraženih još da "raste" i činjenica na koju upozoravaju lekari u kovid-ambulantama da se čitave porodice sa letovanja vraćaju sa koronom, nagoveštavaju da bismo na sledećem evropskom preseku mogli da budemo još lošije rangirani.

Grčka i Crna Gora, u kojima letuje najveći broj građana Srbije, zadržale su prvo, odnosno drugo mesto, mada je broj novoinficiranih u ovim zemljama značajno smanjen. Grčka je po prošlom preseku imala 1.201, a sada 989, dok je u Crnoj Gori prosečan broj novih infekcija na 100.000 stanovnika pao sa 1.001 na 722. Na trećem mestu je sada Letonija sa 485, a na petom Slovenija (475), koja je prošle nedelje sa sedmodnevnim prosekom od 516 inficiranih na 100.000 stanovnika bila osma u Evropi.

Generalno najnoviji evropski kovid-presek pokazuje usporavanje širenja virusa, dok je kod nas situacija još prilično maglovita. Stručnjaci zasad iznose tri različita scenarija: prvi je da će se broj novoinficiranih na dnevnom nivou i dalje povećavati, drugi da ćemo do kraja avgusta imati stagnaciju i do 7.000 zaraženih dnevno, i treći i najoptimističniji: da smo prošli vrh sedmog talasa i sada idemo ka smanjivanju broja novozaraženih.

Doktor medicinskih nauka Zoran Bekić, direktor Doma zdravlja Savski venac i jedan od koordinatora za imunizaciju protiv kovida 19, ubeđen je da je virus usporio:

- Poslednjih nedelja primećujemo zaravnjenje krive broja zaraženih, i s obzirom da u proseku imamo oko 5.000 potvrđenih slučajeva infekcije dnevno, očekujem da će taj broj do kraja avgusta biti u blagom padu, ali nas u septembru čeka novi skok - kaže dr Bekić.
- Početak školske godine i povratak sa godišnjih odmora uzrokovće novo povećanje, a u kasnu jesen imaćemo novu eskalaciju epidemije.

Doktor Bekić kaže da sada više od trećine infekcija izaziva BA.5 varijanta omikrona, ali da ne bi previše trebalo računati s tim da on izaziva blaže kliničke slike, jer se kod starijih sa pridruženim bolestima i imunokompromitovanim osobama razvijaju i teške forme bolesti. To je razlog, kaže dr Bekić, što već duže imamo po više od 10 smrtnih ishoda dnevno.

- Stariji i ljudi oslabljenog imuniteta su i dalje vrlo ugroženi, a sad imamo situaciju da se masovno inficiraju i deca. Iako ona obično imaju lakšu kliničku sliku, mada ima i onih koji moraju da se hospitalizuju, činjenica da sada u "Savskom vencu" imamo troje do desetoro zaraženih mališana dnevno, epidemiološki je nepovoljna jer oni šire infekciju u porodicama i na ugrožene članove. U junu smo, recimo, nedeljno imali jedno ili dvoje inficirane dece.

Od onih koji dođu na prvi pregled sa sumnjom na kovid, čak 45 odsto bude pozitivno na testu.

ČETVRTA DOZA NEZAOBLAZNA

OD marta do 12. avgusta, kada je pravljen presek, četvrtu dozu, odnosno drugu buster vakcinu primilo je oko 50.000 građana, ali to je samo oko 0,8 odsto populacije.

- U julu smo aplikovali ukupno 25.000 doza antikovid vakcina: 1.600 prvih, 1.200 drugih, 3.100 trećih 19.000 četvrtih - kaže dr Bekić.